

Catedrala ortodoxă

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 500 Lei

Redactor: Pr. T. CIURUȘ

Redacția și Administrația
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

I. P. S. Părinte Nicolae, Mitropolitul Ardealului, la propoveduire în Munții Apuseni

Cuvântul Bisericii pentru suferințele de acum

Despărțită în chip tragic de către Părintele ei sufletească, bunul nostru **Episcop P. S. Părinte Nicolae Colan**, Eparhia istorică a Vadului, Feleacului și Clujului rămasă în Țară, își poartă viața sufletească sub oblăduirea duhovnicească a **I. P. S. Părinte Nicolae, Mitropolitul Ardealului**.

Dacă în latura administrativă, necesitățile multiple și mari sunt satisfăcute, într'un mod ce întrece orice așteptări, datorită conducerii devotate a **P. C. vicar prot. Al. Baba**, președintele Vicariatului, în ordinea sufletească poporul dreptcredincios din Vicariat așteaptă cu sete cuvântul îndrumător și binecuvântarea ce cu atâta înțelepciune părintească și evanghelică o împărțea **P. S. nostru Nicolae**.

Este aceasta o sete firească ce se accentuează mai ales în vremurile de acum, frământate de atâtea greutăți. Pentru a împlini acest gol sufletească, **I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae**, deși încărcat cu povara păstoririi Bisericii ardelenice și cu atâtea probleme mari ale Bise-

ricii și Neamului în general, a pornit pe drumul apostolice în cuprinsul Vicariatului nostru, purtând pretutindeni credința în mântuirea ce va să vie și nădejdea, că însuși **P. S. Episcop Nicolae** va veni curând să-și continue firul început în propoveduirea cuvântului dumnezeiesc.

I. P. S. Dr. NICOLAE BĂLAN
Mitropolitul Ardealului

Importanța covârșitoare a vizitației arhieresti făcută de **I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae** își primește pecetea ei de suflete mântuitoare, pentru Eparhia noastră, mai ales în comparație cu vizitația **P. S. Episcop Nicolae**, făcută în părțile Chioarului, din Eparhia noastră înstreținată.

Doi mari și luminați Arhieri samănă cuvinte sfinte peste câmpul Eparhiei **Vlădicul Clujului**, biruind toate vrăjmășiile omenești, întărește sufletul neamului nostru greu încercat, iar **Mitropolitul Ardealului** a chemat ace-

laș suflet, al urmașilor lui Horia, Cloșca, Crișan și Avram Iancu, pentru drumul istoric.

Pe drumul apostolice

I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae, însoțit de diaconul Ion Circov, pleacă din Sibiu, Sâmbătă 18 Iulie 1942, sosind la ora 16 în Alba-Iulia, unde este așteptat de **P. C. vicar prot. Al. Baba**, președintele Vicariatului, care apoi l-a însoțit pretutindeni.

De aici se îndreaptă spre *Feleac*, unde este așteptat de tot poporul locului, preotul gr. cat. Nicoară și autoritățile civile și anume: Prefectul județului D. General Al. Vălcu, d. colonel Predan, comandantul Garnizoanei și Șeful Poliției Turda. Descinzând din mașină, **I. P. S.** Sa se îndreaptă spre Troița istorică în fața căreia se închină și reculege sufletește. După aceasta se întretine cu cei prezenți și mângăind poporul și soldații de graniță, împarte tuturor cruciulițe, medalia sfinte și cărți de rugăciuni.

Scrutează apoi cu ajutorul binoculului, zările ce proiectează în apus de soare, cupola împodobită de crucea suferinții și biruinții și cu sufletul încărcat de nostalgia pământului strămoșesc, se îndreaptă spre biserica istorică din

Feleac, pe care o cercetează. Gestul **I. P. S. Sale** a produs multă bucurie în sufletul Românilor de aici, căci deși sunt gr. cat. n'au fost ocoliți. Este aceasta o atitudine a sufletului mare al **I. P. S. Sale** ce știe să stăpânească toate ocaziunile, numai ca neamul să fie întărit.

La Turda

Feleacul istoric, devenit iarăși important în viața bisericească și națională ca localitate ce concretizează vrea neamului, este părăsit de înalții oaspeți, cari se îndreaptă spre *Turda*.

La ora 20, **I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae** sosește în Turda unde este așteptat de toți intelectualii și poporul fără deosebire de confesiune, sub arcul unei mărețe porți triumfale, din fața catedralei noastre. Este reprezentată și biserica gr. cat. prin **P. C. prof. A. Cârnațiu** și **pr. C. Săbau**.

(Continuare în pag. 3-a)

Evangelia

Matei c. 18, sth. 23—35.

Temelia puținții de viețuire pacinică a omenirii, o formează dragostea de aproape-lui. Nu lipsa de pământ, nici alte neajunsuri, ca foamete, sărăcie sau altceva, au fost pricini de războaie între popoare, sau vrăjmășii între oamenii singuralici; ci numai lipsa dragostei curate.

Dintre cei doi frați biblici, Cain și Abel, unul a trebuit să cadă jertfă, datorită tocmai lipsei de iubire. Popoarele ca și oamenii singuralici, se vrăj-mășesc și-si creiază atâtea suferințe unul altuia, prin lipsa cheagului sufletesc: iubirea sfântă.

Mântuirea lui Iisus, pentru a învedera lipsa noastră de iubire unul față de altul, a spus această minunată pildă a omului împărat ce a avut să ia sama slugilor sale.

Totul este atât de limpede, încât nimic nu împedecă mintea ascultătorului de a înțelege, că împăratul ce închipue pe Dumnezeu, ia sama slugii sale, asemănat cu omul, și-l iartă, iar acesta nu iartă pe o altă slugă, de aproapele nostru, ce datora mai puțin.

Pilda este cea mai potrivită învederare despre felul de viețuire a oamenilor în legăturile ce avem unul cu altul. Nimic mai adevărat decât încredințarea, că Dumnezeu, izvorul tuturor darurilor noastre, ne iubește și drept răsplătă, aproape în toate cazurile, noi îl necinstim atât de greu prin cugete deșarte, fapte urâte și vorbe necuioase, încât nu este cuvânt care să poată cuprinde ticăloșia noastră.

Dar care dintre noi se gândește la această stare, când e vorba de a judeca faptele de aproapele? Nimeni, ci toți aruncăm toate învinuirile în cărca de aproapele, iar noi

rămânem curați și drepti. Și câtă amăgire!

În toate legăturile de viețuire, suntem cât se poate de neîngăduitori în judecarea faptelor altuia. Dacă ne-a greșit vecinul, nu-l iertăm; dacă ne-am certat, nu ne împăcăm; de avem de împărțit ceva, nu ne înțelegem decât prin judecată! De ce! Pentru că uităm să-ne potrivim faptele noastre cu a de aproapele, pentru a constata că nu sunt cu nimic mai bune.

De altă parte nesocotim și cea mai elementară obligație ce singuri ne-o luăm față de Dumnezeu, când spunem: „Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri”.

Când fiecare ar lua în dreaptă cumpănă toate aceste sfinte datorii, atunci fața lumii ca și viața singuraticilor oameni, ar avea înfățișarea celei mai liniștite ape.

Este în propriul interes, să-ne convingem că fiecare dintre noi suntem în același timp și creditor și debitor. Când judecăm pe altul, să-ne amintim că și noi suntem judecați de Dumnezeu.

Poporul nostru a concretizat învățătura îngăduinții unul față de altul, în semnificativele cuvinte: „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face”.

Toată înțelepciunea unei drepte și pacinice viețuiri cu semenii, stă în împlinirea acestei porunci. Cernerea tuturor gândurilor și faptelor noastre, prin sîta acestei porunci, va da vieții omenești prețul curat al iubirii sfinte și mântuitoare.

Cine știe să ierte de aproapele său, acela va gusta și el mila cerească pentru păcatele sale.

Învață deci, iubite creștine, calea dragostei și îngăduinții de aproapele, căci numai așa vei putea fi scutit de reproșul drept: slugă viclană, de ce osândești păcatele altuia și nu osândești pe ale tale.

Pr. T. Ciuruș

Din poeziile lui N. IORGA

Mândria gândului

Mândria gândului e sfântă:
Înălță-te'n singurătate
Spre vârful unde nu străbate
Tot ce'n țărână se frământă.

Și căutând de sus la viață,
Nu risipi a ta iubire;
Pentru-a mulțimilor bîrfire
Păstrează-ți inima de ghiță.

Urînd tîmâia ce se sue
De pe altarele banale,
Ridică-ți falnică statuie
Din marmora virtuții tale.

Sprijiitorii

„VIETII ILUSTRATE”

Abonament de sprijin. Dl. prof. univ. Dr. Ion Goia, din Sibiu, a binevoit să trimită suma de 2.000 Lei drept abonament de sprijin pentru revista de familie „Viata Ilustrată”, ce apare în Cluj cu binecuvîntarea P. S. Episcop Nicolae Colan.

Domnia Sa se însirue astfel în rândurile bogate, ale celor ce știu prețui însemnătatea reală a acestei reviste. Ei aducem și pe această cale, cele mai curate mulțumiri.

Ferdinand I, Intregitorul și Maria regina, tuturor Românilor

15 ani dela moartea regelui Ferdinand I, Intregitorul!

4 ani dela moartea reginei Maria a României!

Și parcă s'au seurs veacuri!

Figurile marilor suverani „a împăraților implintitori ai visului secular” s'au topit în neantul timpului și în sbuciumul nostru, rămânând vie în minți și în suflete numai i-coana minunată „vremurilor susurul blând și melancolic al legendei:

„A fost odată un împărat bun, drept și viteaz, care ascultând glasul obiditului său popor și porunca sfintei datorii, ajutat de mărita și prea înțeleapta sa crăiasă, a adunat la un loc pe toți puii neamului, ținând sus, în vremuri de grea urgie steagul mândriei, vitejiei și demnității.

Povestesc oamenii acestui trudit popor și astăzi despre minunile săvârșite de ostașii bunului împărat, în lupte sângeroase, duse pentru apărarea pământului patriei, cîmpit de dușmani, despre eroismul moral al neamului întreg, care a preferat moartea glorioasă în locul sclaviei, despre momentele grele, lipsurile nemaiauzite, când dușmanul le lua și cătușă din vatră, despre ani de întunec și despre sublimul moment al învierii, când sabia

lui Dumnezeu a lovit greu, când lumina a alungat întunerecul și când frații despărțiți de veacuri s'au regăsit!

Cu evlavie, mândrie și admirație umilii își amintesc și azi de împărăteasa încoronare din cetatea cea vestită, de dărnicia și dreptatea față de toți, chiar față de cei mai cruzi răuvoitori, a măritului rege, care dădu tuturor pământ, de mărita regină, mamă iubitoare a întregului popor, pe care nu l-a părăsit nici o clipă, stînd de multe ori singură aproape lângă durerile și gândul lui cel mare”...

Iar legenda crește mereu cu vremea și cu durerea noastră, transformând pe cei doi regi, în simboluri ale românismului de pretutindeni și ale viitorului nostru.

Misterul viitorului nu este deslegat de însăși marea regină a tuturor Românilor, care prin statornicia ei de stîncă a învins, iar prin credința ei neclintită în biruința dreptății a înfruntat toate durerile:

„Credință, credință — mai presus de toate să avem credință, să nu șovăim, să nu ne împăcăm cu înfrîngerea, să rămânem neînfricați zi de zi, ceas de ceas, până ce soarele se ridică din nou”!

Ion Berciu

Din munca Desp. „ASTRA” Câmpia-Turzii

Astra, vechiul așezământ de lumină și cultură ardelenescă, este un stîlp și razim moral al vieții noastre sociale. Astăzi ea și totdeauna ea lucrează pentru întărirea conștiinței naționale și îndrumarea cetățenească a obștei noastre sătești. Această instituție, este paznica națională a comorilor noastre sufletesti. Cu dărzenea călîtă în luptele grele pentru existența ființei noastre etnice și azi continuă cu îndoițe puteri munca pentru înprospătarea energiilor obștești și pentru conservarea tradițiilor noastre seculare, cari sunt expresiunea sufletului românesc.

Despărțământul Astra din Câmpia Turzii se află sub conducerea harnică și pricepută a d-lui Ing. I. Floașiu, începînd cu anul 1938. El cuprinde comunele din plasă, unde aproape în toate sunt înființate cercuri culturale. Ne rezumăm aici să prezen-

tăm o dare de seamă despre activitatea centrului. Subliniem în primul rând activitatea neîntreruptă a Corului Astei din C. Turzii, cu 28 membri. El activează pe teren artistic și religios, sub conducerea subing. V. Gherman. Corul a dat concerte în cadrul organizației locale și la serbările organizate de un Regiment de Artilerie, așezat vremelnic aici. În Duminicile anuale a dat răspunsurile liturgice în bisericile românești precum și la slujba parastelselor obștești pentru Eroii Patriei.

Activitatea cea mai marcantă a Astei din perioada acestui an, a fost funcționarea „Școlii țărănești de femei”, între 5 Februarie până la 12 Martie 1942. Au frecventat regulat 38 tinere muncitoare dela Industria Sârmei. Cursul a fost practic și teoretic.

(Continuare în pag. 5-a)

La Turda

(Urmare din pag. 1-a)

Primarul orașului, *D. Dr. Iosif Chiorean*, oferă tradiționala pâine și sare exprimând bucuria tuturor Românilor din prilejul vizitei *I. P. S. Sale* care este „alături de Prea-Luminatul Arhiepiscop și cel mai indicat și mai neînfricat apărător și susținător al drepturilor imprescriptibile a neamului, pe meleagurile îndurerate ale acestui colț de pământ românesc”.

D-na Maria Dr. Pătăceanu oferă un bogat buchet de gladiole roșii și în calitaie de v. președintă a Soc. Ort. Naționale a Femeilor române, filiala Turda, rostește câteva cuvinte bine simțite, zicând între altele: „In aceste zile de restriște, sufletul nostru Vă este adânc recunoscător căci ne aduceți raza de speranță, că Dumnezeu ne-a dat această încercare pentru o înviere mai strălucită”.

După acestea *I. P. S. Sa* sărută sfânta Cruce și Evanghelia, prezentate de *P. C. prot. Aurel Gliga*. Soborul preoților, protopopul tractual și *I. P. S. Sa* cu tot poporul intră în biserica catedrală, unde se slujește rugăciunea de mulțumită și laudă lui Dumnezeu. *P. C. prot. Aurel Gliga* salută venirea *I. P. S. Sale* cu următoarele cuvinte:

INALT PREA SFINȚITE,

In numele clerului și al credincioșilor acestui tract Vă zic un călduros „Bine ați venit”!

Salutăm în Inalt Prea Sfinția Voastră pe cel mai înalt și demn reprezentant al vieții spirituale și naționale a Ardealului, care a înțeles să fie atât în bine cât și în rău. Inalt povătuitor al poporului, păzitorul și apărătorul vieții curate, și a trebuințelor noastre sufletești.

Orașul Turda, care are fericirea să Vă primească este martorul năzuințelor și al suferințelor poporului românesc ardelean.

Intrădeavăr în 1457 au fost trași în țeapă aici 9 căpetenii ale țaranilor care se răscălaseră contra stăpânitorilor asupritori.

Adunarea din 1438 din Turda întărește uniunea celor trei națiuni împotriva poporului nostru.

Dictele din 1545 și 1564 (inute tot aici, aduc doar unele ușurări trecătoare. Astfel cea dintâi pentru a împiedeca răspândirea reformațiunii dă dreptul ca clerul să-și poată îndeplini liber îndatoririle sale, iar a doua ușurează întrucâtva soarta iobagilor cari fugiseră de pe moștile stăpânilor lor.

Dieta din 1579 dă însfârșit dreptul Românilor de a-și alege Mitropolit, sub rezerva aprobării celor de sus.

Data de 19 August 1601 aduce, prin uciderea lui Mihai Viteazul sfârșitul primei uniri a tuturor Românilor.

Nu putem uita nici data de 2 Decembrie 1847, când Sinodul întrunit în Turda, alege pe marele ierarh Andrei Șaguna.

INALT PREA SFINȚITE,

Sub cei 24 ani de cărmuire românească acest tract nu a putut îndrepta încă urmele unui trecut asupritor. Mulțe din parohiile noastre poartă încă și azi pecetea suferințelor trecutului, cu biserici vechi neîncăpătoare și sărace.

Doar în Turda s'a putut eși din starea umilitoare cu ridicarea acestui sfânt Lăcaș prin râvna regretatului protopop Stavrofor Iovian Mureșanu și a bunilor credincioși.

Prin verdictul dela Viena, Turda a ajuns oraș de graniță martor al pribegiei neîncetate a fraților noștri și cari găsesc aici reazăm și ajutor al durerii lor mute.

Venirea Inalt Prea Sfinției Voastre în mijlocul nostru și al lor o privim ca o solie cerească, și ca o binecuvântare a viitorului mai bun pe care-l întrezărim.

Permiteți-ne deci Inalt Prea Sfințite să Vă urăm ceasuri de fericire când să puteți îmbrățișa cu căldură pe toți fii sufletești pe care Vi i-a încredințat Dumnezeu zicând:

„Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului”.

Răspunzând *I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae* a spus:

„Fîndcă ai amintit de cei nouă mucenici ai orașului Turda, țin să spun că prin jertfă se ajunge la izbăvire. Acolo unde este jertfa mai mare, acolo este și darul lui Dumnezeu mai bogat. In trecutul namului nostru, prin jertfă, ne-a împărțășit Dumnezeu de o mare și bogată țară. Dar se vede, că vom fi greșit și noi și poate și unii din conducătorii noștri, și de aceea Dumnezeu ne-a îmărtășit de o nouă încercare.

Biserica, la sânul căreia și-a găsit adăpost sufletul neamului, ține să ne păstreze neștirbită încrederea in Dumne-

zeu și în puterea Sa. Biserica strămoșească, cu iubirea sa de mamă, ne îndeamnă să avem încredere în Rege, Conducătorul Statului și în toți ceice stau la cârma țării.

I. P. S. Sa și suita a fost oaspele *P. C. prot. Aurel Gliga*, unde s'a servit cina într'un cerc intim, participând principalii șefi de autorități.

A doua zi, Duminică 19 Iulie c., la ora 9, *I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae*, a slujit sfânta Liturghie arhierescă însoțit de următorul sobor: *P. C. vicar prot. Al. Baba*, *P. C. prot. Aurel Gliga*, *C. C. preoți: Gh. Suciu-Cojocna*, *Andrei Straja*, *Gr. Biji*, *Emil Mureșan*, *Ion Bunca*, *A. Roman*, *Nechita Avram*, *Marian Galu* și diaconii: *Ion Circov*, *A. Muntean* și *Candin Anca*.

Măreața catedrală s'a dovedit a fi ne'ncăpătoare față de mulțimea credincioșilor, ce au ținut să se îndulcească de frumusețea sfintei slujbe. La sfârșit *I. P. S. Sa* a rostit, cu putere convingătoare, o frumoasă și plină de învățături, cuvântare. Pentru frumusețea ei o redăm în următoarele:

Predica *I. P. S. Mitropolit Nicolae*

„Rămâneți între dragostea mea”

Ioan 15, 9

Cuvintele acestea au fost rostite de Mântuitorul Iisus Hristos cu puțin timp înainte de a-și petrece ultimele clipe pe acest pământ.

Iuda îl vânduse iar Crucea se înfigea pe Golgota. Mântuitorul urca drumul patimilor, aducând prin jertfa Sa, izbăvirea neamului omenesc.

Și în aceste momente grele, ce le-a cerut Invoățătorul, ucenicilor Săi? — Un singur lucru: Rămâneți întru mine, oricari ar fi încercările prin cari veți trece „rămâneți întru dragostea mea”.

Dacă azi ar trăi Mântuitorul între noi pe pământ, de sigur ne-ar spune aceleași cuvinte: „Rămâneți întru dragostea mea”. Privind cu luare aminte vedem, că întreg pământul este cuprins de învălmășala războiului. Și noi trecem prin grele furtuni. Necazuri și lipsuri au intrat în casele creștinilor, din cari lipsesc mulți din cei dragi. In această învălmășală însă, un singur glas nu e permis să lipsească. Acest glas ne spune tuturor: „rămâneți întru dragostea mea”.

Dragostea Mântuitorului este atât de luminoasă, încât nici un întunecare n'o poate întuneca. Când oamenii din jurul nostru sunt lipsiți de dragoste, să alergăm la dragostea lui Hristos. Să ne întoarcem inimile spre dragostea Celuice din dragoste a pățimit pentru noi. Cine se poate îndoi de dragostea lui Dumnezeu, când istoria neamului nostru ne arată mâna dreaptă a Providenției dumnezeiești?

După veacuri pline de amar, am ajuns să-ne unim toți într'o țară mare. Dar se vede, că Dumnezeu pentruca să-ne curețe de tot ce e străin de ființa noastră — de zgură — ne-a supus unor grele încercări. Faurul când vrea să facă o unealtă, arde ferul în foc și-l bate pe nicopolă pânăce scoate din el, unealta dorită. Tot astfel Dumnezeu, trece neamul nostru prin focul suferinții pentru a-l purifica de toată întinăciunea, conducându-l spre scopul dinainte stabilit.

Gândiți-vă la tot ce a făcut Mântuitorul pentru noi și atunci veți înțelege cât de mare trebuie să fie dragostea noastră față de El? Cuvintele: „Rămâneți întru dragostea mea”, mai au și înțelesul că in aceste vremi grele să avem dragoste unul față de altul.

In continuare *I. P. S. Sa* a spus: N'om fi noi unul din popoarele mari ale lumii, dar Dumnezeu a dat deopotrivă libertate și pentru popoarele mici ca și pentru cele formate din multe milioane. Un popor trăește prin prednicia și virtuțile lui și deci credem, că nu se poate sfârși acest război decât dându-se și neamului nostru dreptul la libertate.

Suntem un popor cu trecut glorios, de veacuri pe aceste meleaguri. Pe urmele jertfelor aduse de noi pentru Crucea și credința în Hristos, avem și noi dreptul la o viață dreaptă. De câte ori îmi cad privirile spre o cruce, un turn de biserică, un cântec delu strănă, mi-se pare că aud cuvintele „rămâneți întru dragostea mea, precum m'a iubit pe mine Tatăl și eu v'am iubit pe voi”. Dragostea Tatălui nu este o dragoste neputincioasă, ci o dragoste fierbinte care din suferință a rodit mântuirea.

In numele *P. S. vostru* Episcop Nicolae al Clujului, am venit azi să vă aduc cuvinte mângăitoare, pentru alina-rea suferințelor prin cari trecem. Să vă petreceți zilele în marea nădejde a neamului nostru.

Să fim cu ascultare față de *M. S. Regele Mihai I* și Conducătorul Statului, Mareșalul *Ion Antonescu*.

Iar Tu Doamne al puterilor, care ne-ai ajutat atâtea veacuri, dă-ne și acum tărie să putem trece prin suferințele de azi. Binecuvintează-ne gândurile noastre. Amin.

(Continuare în pag. 4-a)

Dragostea mare cu care a fost împărtășit P. S. Ierarh s'a manifestat apoi și la masa comună aranjată la restaurantul Băilor de sare, unde înaltul Ierarh, însoțit de prefectul județului, este dus într-o preafrumoasă trăsură, trasă de patru cai albi.

După masă, care a decurs într-o atmosferă familiară și fără nici un toast, I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae, a făcut vizita de rigoare Prefectului județului și Primarului orașului.

La Câmpeni

La ora 15.25, I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae și P. C. prot. Al. Baba, pornesc cu mașina spre Câmpeni. Drumul acesta urma să se facă, fără nici o oprire. Dar dragostea preoțimii și evlavia credincioșilor noștri, față de înaltul Ierarh ce vine să mângăie în locul iubitului nostru Ierarh Nicolae Colan, s'a făcut stăvilă de netrecut și astfel I. P. S. Sa a trebuit să răspundă cu o adevărată răbdare și iubire părintească, tuturor semnelor vădite de iubire și stimă.

Abia eșit din Turda, I. P. S. Sa este întâmpinat de tot poporul drept credincios din frunța noastră parohie *Mihai-Viteazul*, care — îmbrăcat în frumoase costume naționale și cu flori în mână — în frunte cu vrednicul preot Nic. Radu, sub o măreață poartă triumfală îi urează bun sosie. Corul local, intonează „Pe Stăpânul...”. Înaltul Ierarh mulțumește în cuvinte alese și-i binecuvintează.

Drumul se continuă apoi prin parohiile noastre de pe valea Arieșului, unde pretutindeni I. P. S. Sa este așteptat de poporul credincios, în frunte cu vrednicul lor. Astfel la Buru este întâmpinat de păr. Maxim Purșă, la Ocolieș de păr. Ion Ioaniciu, la Vidolm de păr. Laur. Bucur, la Poșaga de jos de păr. Alex. Rujdea, la Lunca de păr. Ioan Voica, la Sălcuia de jos de păr. Ioan Mihon, la Sălcuia de sus de păr. Gr. Trâmbișas și la Sartăș de păr. Silviu Jina. Tuturor, preoți și popor, I. P. S. Sa le-a mulțumit părintește și i-a binecuvântat.

Ajunși în *Baia de Arieș*, sunt la fel întâmpinați de tot poporul și intelectualii locului, în frunte cu vrednicul prot. P. C. păr. Vasile Șpan, care binecuvintează prin câteva cuvinte frumoase. Corul școlii de economic, de sub conducerea d. Harda Vasile, intonează „Pe Stăpânul...”. La cuvintele de întâmpinare, I. P. S. Sa a răspuns așa:

„Biserica strămoșească a fost totdeauna alături de sufletul neamului românesc, încurajându-l în vreme de suferință, pentru biruință. Potrivit acestei purlări de grijă, am venit eu personal să-Vă binecuvânt și să-Vă mângăie întru suferințe. Suntem aici stăpâni de veacuri pe aceste plaiuri și le vom stăpâni, până ce vor dăinui acești munți. Noi avem încredere în biruința finală și credem că jertfa fiilor neamului, adusă pe altarul patriei, nu va fi țără de folos.

Voi vă fiineți de Eparhia Clujului și fiindcă P. S. vostru Episcop Nicolae, nu poate deocamdată veni la voi, am venit eu ca să vă întăresc credința.

Voi fiți tari în credință, sprijiniți pe frați, orfani și văduve și vă închinați în aceeași credință. Fiți ascultători conducătorilor țării, cari au marea sarcină să ducă țara la limanul fericității, din acest val de durere. Eu am credința, că nu se va sfârși valul acesta, până ce nu se va întregi neamul. Noi nu suntem un neam de robi, ci am luptat pentru libertate și nu ne-am lăsat împilați, fiindcă am avut încredere în Dumnezeu.

Vă mulțumesc pentru dragostea cu care m'ați întâmpinat și rog pe Dumnezeu să Vă binecuvinteze”.

În cântece și urări de bine I. P. S. Sa își continuă călătoria prin parohia Muncel, unde poporul și preotul C. Vlaicu îi așteaptă cu bucurie, apoi prin parohia Valea Lupșei unde este întâmpinat de poporul de aici în frunte cu preotul Nicodim Burz.

Ajunși în parohia *Lupșa*, poporul de aici și jur cu preoții *Petru Sabău*, *Horia Istrate* și *Tr. Popescu*, au întâmpinat pe înalții oaspeți. I. P. S. Sa, cu o răbdare într'adevăr creștinească, a știut să răsplătească și să mulțumească, dragostea poporului ce-și cinstește păstorul bun.

Sosiți în *Câmpeni*, primarul orașului D. Victor Nicola, întâmpină pe I. P. S. Sa cu cuvinte de bun sosie. Măreția acestui moment, o arată mulțimea de intelectuali și mai ales de popor din munții lui Horia și Iancu, sosiți să se proștearnă Arhierelui aducător de solie bună. I. P. S. Sa răspunde în cuvinte pline de învățătură și apoi se îndreaptă, printre arcuri de triumf și verdeață, spre biserică unde este întâmpinat de harnicul protopop, P. C. păr. Sorin I. Furdul.

După aceasta se intră în biserică și se slujește Vecernia și sfințirea apei mici. I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae și P. C. vicar prot. Al. Baba, sunt înconjurați de următorul sobor de preoți: P. C. prot. tractual Sorin Furdul, D. Dragomir-Certege, M. Nicola-Arada, Ion Todea Avram-Iancu, C. Palade-Câmpeni II, Tr. Nicola-Mătișești, Gh. Giurgiu-Neagra de jos, T. Gligor-Ponorel, Gh. Sicoe-Sohodol, Gh. Scrob-

Secătura, Const. Tomuș-Vidra de jos și D. Ciurea-Vidra medic și diaconul I. Circov.

Sfintele rugăciuni au fost ascultate cu evlavie de norodul ce nu-l cuprindea frumoasa biserică, iar la sfârșit I. P. S. Sa a rostit o înălțătoare cuvântare, a cărei înțelepciune și putere de pătrundere a întrecut orice așteptare.

Predica I. P. S. Mitropolit Nicolae

Pornind dela adevărul creștin, că viața omului nu-și poate afla rostul ei adevărat decât în lumina unui scop bine definit și care este precizat de Mântuitorul Iisus Hristos în viața curată și vecinică, prin pilde pe înțelesul tuturor, ajunge să despăluie comoara cea neprețuită a sufletului omenesc. Sufletul omului reprezintă cel mai prețios bun, pentru care însuș Domnul s'a jertfit.

În continuare I. P. S. Sa a vorbit despre sufletul național care, la fel este cea mai mare și prețioasă comoară a neamului. Prin sufletul său a biruit toate vitregiile trecutului, prin el a vorbit, a muncit și s'a închinat în legea lui strămoșească. Viitorul nostru atârână de felul cum vom ști să îngrijim acest suflet.

„Deci să nu se cutremure sufletele voastre de frică față de greutățile zilei. Dumnezeu pe celce iubeste, îl ceartă. El pune sarcini grele oamenilor, ca să-i pregătească pentru misiunea lor.

Am venit aici să vă dau binecuvântarea, pe care deocamdată P. S. Episcop al Clujului o trimite dela depărtare.

Tot în numele P. S. Sale am venit să vă îndemn ca să trăiți în dragoste frățească. Nici când n'am avut așa trebuință ca azi, de dragostea reciprocă. Pe cei săraci să-i ajutați, orfanilor și văduvelor le stați într'ajutor. Să fiți cu gândul, la scumpa armată.

Fiți ascultători M. S. Reglui Mihai I, Conducătorului Statului, Mareșalul Ion Antonescu și mai ales Bisericii strămoșești.

I. P. S. Sa, în urmă, arată în special puterea de jertfă a neamului nostru pentru biruința Crucii și a binecuvântat și încurajat trupele Reg. Vânători de Munte din localitate.

A urmat cina, în casa ospitalieră a P. C. prot. Sorin Furdul, în prezența D. Col. Seb. Milencoviciu, primpretor Dr. V. Matora, și a clerului.

După masă I. P. S. Sa a ținut o aleasă lecție de pastorală cu preoții prezenți, dând îndrumări pentru o bună păstorie amăsurat vremurilor ce trăim.

La Abrud

Luni, 20 Iulie c., I. P. S. Sa pleacă spre Abrud. Cerul promitea picuri de ploaie binecuvântată iar la ieșirea din Câmpeni, drumul este barat de un tren militar ce manevra. I. P. S. Sa, în loc să arate semne de nemulțumire pentru întârzierea provocată, dispune a se lua contact cu soldații, căroro li s'au împărțit cruciulițe și cărți de rugăciuni. Soldații cu lacrimi în ochi și cu sete mare, cereau aceste semne creștine ca să le aibă pavază pe frontul ce porneau.

Continuând călătoria, la intrarea în județul Alba, este întâmpinat de subprefectul județului D. Dr. Avram Vesa iar la Gura-Roșie, de un banderiu de călăreți, în costumele tradiționale moștești, în frunte cu D. dir. Ion Micu și condus cu alai până la intrarea în Abrud. Aici, în fața unei mărețe porți triumfale, I. P. S. Sa este întâmpinat de clerul, în odăjdii, în frunte cu vrednicul protopop tractual, P. C. păr. Ion Fodoreanu și bineventat de primarul orașului, D. Dr. Nic. David, care i-a prezentat odată cu tradiționala pâne și sare și omagiile locuitorilor orașului.

Răspunzând I. P. S. Sa, mulțumește pentru călduroasa primire și apoi întreg cortegiul străbate orașul într-o impunătoare procesiune, până la biserică noastră. Aici se săvârșește Sfânta Liturghie, cu toți preoții tractului.

Remarcăm cu deosebită bucurie prezența distinsului cor bărbătesc dela „Industria Sârmei” din Câmpia-Turzii, venit anume să cinstească această zi de sărbătoare a Abrudului. Merită toată grațitudinea însuflețitului român și creștin, D. ing. Ion Floașiu directorul „Industriei Sârmei”, care a pus cu multă dragoste corul, la dispoziție și l-a însoțit în persoană, îmbrăcat în frumosul costum de șom, alături de toți coriștii.

La sfârșitul sfintei Liturghii, I. P. S. Sa a rostit o prea frumoasă și înălțătoare predică, explicând cu un lux de argumente și de pilde, rugăciunea domnească „Tatăl nostru” cu toate cererile ei.

(Continuare în pag. 5-a)

La Abrud

(Urmare din pag. 4-a)

Stăruind în adevărul, că viața ne este dată pentru îmbrăcarea ei în haina curățeniei și a jertfirii pentru dreptate, I. P. S. Sa evocă figurile istorice alui Horia, Cloșca, Crișan și Avram Iancu, fii ai acestui ținut, cari prin jertfa lor au deschis neamului drumul spre biruință și în continuare amintește datoria tuturor ca să fie pătrunși de acelaș duh al dragostei de neam și lege.

Și aici ca și la Câmpeni, I. P. S. Sa a împărtășit binecuvântarea Sa, Batalionului de Vânători și a însoțit cu rugăciunile Bisericii pe fiii noștri.

O masă comună la restaurantul „Detonata” s'a servit îndată, la care au participat capi autorităților locale, protopopul, preoții tractului precum și numeroși intelectuali din oraș și jur.

Cu această ocaziune P. C. vicar prot. Al. Baba, abătându-se dela norma de până aici, a ridicat un cuvânt de mulțumire și omagiu la adresa I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae, spunând între altele următoarele:

„Ajuns la ultima etapă a importante misiuni, simt datoria de a adresa un cuvânt de caldă recunoștință și de omagiu neprecupețit I. P. S. Voastre, ca unul ce am avut cinstea să Vă însoțesc în această parte a Vicariatului Episcopiei noastre, în calitate de purtător de grijă a părții rămase în România, din ciuitita Episcopie a Clujului.

Aceasta o fac bucuros pentru faptul, că I. P. S. Voastră, în ciuda tuturor oboselilor inerente unei misiuni atât de grele pe aceste plaiuri, a-ți binevoit a risipi cu o largă dragoste părintească, darurile prețioase ale Evangheliei sămănând cuvinte de încurajare și de nădejde, substituind pe acela ce ne este drag tuturor românilor și cu care, în mod simbolic, a-ți comunicat sufletește dela o mică distanță — mică dar totuși grea — depe vârful Feleacului, unde la poala Troiței ce străjuiește un simbol și o nădejde. V'ați adâncit în cucernică meditație ca și când a-ți fi strâns în brațele părintești pe Episcopul nostru drag, P. S. Sa Nicolae Colan, a cărui prezență cu trupul n'a putut fi găsită nici cu ochenele cu cari a-ți scrutat reședința lui, ce ni-se părea tăcută și mută, cuprinsă de ceva ce nu eram obicinuiți a întâlni la acest centru important.

Drumul ce a-ți străbătut dela acest punct prin Turda, Câmpeni și Abrud, dacă a fost pentru I. P. S. Voastră un prilej de vădită osteneală, a fost pentru noi, cler și popor, o rară ocaziune de înseninare și am simțit cum V'ați dăruit cu toată dragostea de părinte.

Nu vom uita nici odată aceste mărețe clipe prilejuite și de aceea în semn de fiască recunoștință, rugăm pe bunul Dumnezeu să Vă fină viața și sănătatea încă mulți ani în fruntea Bisericii ardelenice, căci mari sunt darurile cu cari cinstiți Biserica și mai ales să-ne hărăzească clipa cât mai neîntârziat de a revedea aceste plaiuri românești, prins de mână cu P. S. Episcopul nostru drag, îmbrățișând cu multă iubire poporul, care nu are destule cuvinte de a-Vă răsplăti bucuria ce i-ați cășunat!”

Intru mulți ani, I. P. S. Stăpâne!”

La aceasta I. P. S. Sa a binevoit a răspunde următoarele:

„Am crezut, că voi putea trece în drumul misiunii mele respectându-mi gândul, de a nu rosti nici un cuvânt la mesele, la cari am fost cinstit de Voi. Dacă însă P. C. vicar m'a provocat, fin să răspund cu toată dragostea mea la alesele sale cuvinte de cinstire, pe cari mi-le-a adresat în numele clerului și poporului. Și mai ales pentru faptul, că a evocat aici figura vrednicului P. S. Episcop Nicolae Colan, mă simt plăcut îndemnat a exprima bucuria mea pentru toată aleasa cinstire ce i-o faceți.

Mă bucură alipirea Voastră de sufletul Episcopului Nicolae, dar în același timp Vă rog să credeți, că nimeni dintre Voi nu-l poate iubi mai mult decât mine, căci eu îl consider ca pe unul din cei mai apropiați colaboratori ai mei. Și primesc învitate de a-l însoți, aducându-l dela reședința de mână, în drumul apropiatei sale revederi ca să guste din plin bucuria justificată a întâlnirii părintelui drag cu fiii săi sufletești iubii și iubitori.

Fii numai demni și cu nădejde statornică în această mare clipă. Deci în semn de mulțumire, închin paharul meu în sănătatea P. S. Episcop Nicolae Colan și a tuturor fiilor săi sufletești”.

După înălțatoarea atmosferă creată prin cuvântul P. C. vicar prot. Al. Baba și răspunsul I. P. S. Sale, publicul în frunte cu I. P. S. Sa a purces la șantierul unde se ridică palatul administrativ al Abrudului. Aici I. P. S. Sa, asistat de P. C. vicar prot. Al. Baba și diaconul I. Circov, a săvârșit slujba religioasă, după care a pus piatra fundamentală la temelia noului palat. Cu această ocaziune

primpretorul plasei, după ce s'a semnat și citit actul de temelie și s'a așezat la locul convenit, a rostit un cuvânt de mulțumire adresat I. P. S. Sale, pentru cinstea ce-o face acestei inițiative precum și înaltului Guvern, pentru grija ce-o poartă ținutului moșilor.

La sfârșitul solemnității, I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae binecuvântând și despărțindu-se de cei prezenți, s'a retras și s'a continuat drumul incognito prin Zlatna, peste Almașuri, la Geoagiu, și Sibiu.

Bucuria mângâierii

Cele trei zile de apostolat printre credincioșii Eparhiei noastre, în timpul cărora prezența I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae a fost o adevărată revărsare de învățătură creștinească și românească, constitue temeiul curatei mângâieri pentru fiii despărțiți de păstorul lor sufletesc. Această împrejurare devine și mai prețioasă, când apreciem lucrarea misionară și sub aspectul ei național. Sentimentele creștinești și românești, răscolite în sufletele moșilor vrednici, sunt o pavază pentru orice vremuri.

Ierarhul luminat, care este Mitropolitul Ardealului, s'a afirmat și acum ca cel mai vrednic slujitor al Altarului și al Patriei. Ceeace a îndeplinit I. P. S. Sa depășește cadrul unor simple vizite oficiale și se încununează cu aureola propoveduirilor sfinte de neam și lege.

Vicariatul nostru simte mai mult darul împărtășit cu belșug și de aceea îi rămâne totdeauna adânc recunoscător. Iar P. S. Părinte Episcop Nicolae, din Cluj, poate să se mângâie în nostalgia fiilor sufletești, că bunul nostru Părinte Mitropolit împlinește cuvântul evangheliei »purtați sarcina unul altuia«.

Cor.

Din munca Desp. „Astra” Câmpia-Turzii

(urmare din pag. 2-a)

Cursul practic de bucătărie, s'a ținut la Căminul de ucenici. Cursistele și-au însușit un ansamblu de cunoștințe în arta bucătăriei. Cursul de cusutorie le-a învățat practic cusutul de hăinuțe pentru sugaci, împletitul cu lână, mănuși etc. Cursul teoretic s'a ținut la școala primară, conform programei stabilită de Centrala Astrei-Sibiu. S'au ținut prelegeri de educație religioasă, istoric națională, igienă, etc. Inchiderca cursurilor s'a făcut în ziua de 12 Martie 1942, în prezența d-lui Prof. P. Suciu, preș. Astrei-Turda. Din suma de 10.000 lei distribuită de Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale, s'au cumpărat 44 exemplare: Cartea Gospodinei de d-na S. Albu. Serbarea a început prin cuvântul de deschidere al d-lui preș. Ing. I. Floașiu, vorbind despre importanța școalei țărănești, iar d-l Prof. P. Suciu, exprimând mulțumiri pentru funcționarea ei. Tuturor cursistelor li s'au distribuit Cartea Gospodinei împreună cu 2—3 broșuri de propagandă națională.

Astra a stimulat populația satelor pentru subscrierea la împrumutul Reîntregirii. Ea a lucrat și pe terenele educației naționale. Astfel s'a trimis o circulară către toți președinții privitor la Decretul-Lege Nr. 29 din 15 Ianuarie 1942, pentru redobândirea numelor pierdute sau înstrăinate, modificarea la Legea Numelui din anul 1926. Despărțământul nostru a sprijinit și mișcarea susținută de „Liga Temperanței”, pentru combaterea alcoolismului în obștea românească. An „Ziua Temperanței”, din 17 Mai 1942, s'a convocat o întrunire obștească, ținându-se două conferințe pentru combaterea acestui flagel social. Ca încheiere remarcăm, că Astra Desp. Câmpia Turzii, continuă pe drumul progresului și educației culturale obștești, cu ajutorul conducerii Industriei Sârmei, sprijinindu-se astfel opera de întărire și înălțare sufletească a Neamului, în vremuri când eroismul și gloria ostașilor săi — zidesc o țară nouă și veșnică între hotarele sale sfinte.

Correspondent

Drumuri de apostolie

P. S. S. Episcopul Nicolae Colan în vizitațiune canonică

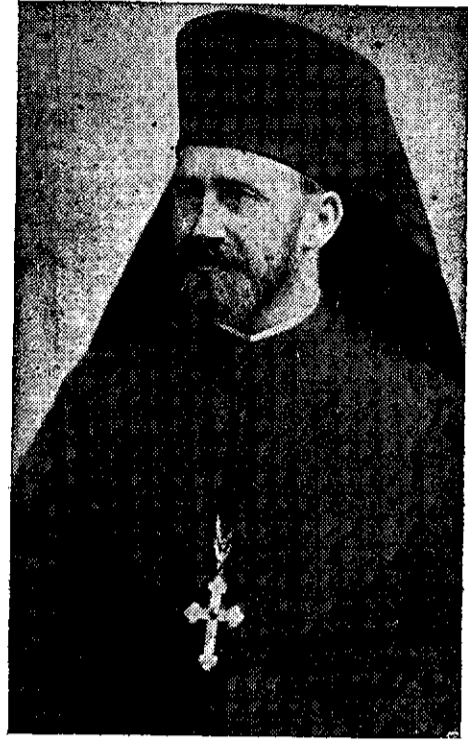
P. S. S. Episcopul Nicolae a ținut, Sârbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel să o petreacă și anul acesta la țară în mijlocul poporului său credincios, ca astfel această memorabilă zi de praznic, când se împlinesc șeșzeci ani de la instalarea P. S. Sa la scaunul arhieresc al episcopiei ce păstorește, să-l găsească și de astădată la propovăduire între credincioșii noștri dela sate, pe cari pentru că îi iubești atât de mult, îi cercetează cu nețărmurită dragoste.

Deastădată călătoria misionară și-a făcut o în pitoreasca regiune a Chioarului. Aici neamul nostru locuiește compact prin cele văi înguste și pe pantele celor munți falnici, înfrățit spre veșnicie cu glia strămoșească, pe care o munceste din greu pentru a-și agonisi, cu mult amar, pâinea cea de toate zilele. Pentru că pământul cultivabil este puțin, poporul acesta spornic e sărac, dar fiind evlavios, are mai frumoase biserici decât oricare din cele mai multe regiuni locuite de români.

P. S. Sa a pornit la acest drum lung Sâmbătă dimineața, în 27 Iunie, însoțit de consilierul Laurențiu Curea și de secretarul Vasile Bogdan. După un popas, în casa ospitalieră a domnului director de bancă Alexandru Nilvan din orașelul Șomcuta Mare, pe o ploaie mult așteptată și binefăcătoare pentru țărani, P. S. Sa cât cu automobilul, cât cu trăsura, cât pe jos a mers la Văleni, unde prin hotar a fost întâmpinat de juri călare, în capătul satului la poarta triumfală de reprezentanța comunală, iar în fața bisericii de mulțimea poporului, în frunte cu preotul său Radu Coteș, care a adresat calde cuvinte de bun sosit.

Fiindcă biserica cea veche, de lemn, nu ar fi putut cuprinde pe toți credincioșii sosiți în număr mare la această serbare, P. S. Sa a slujit Sfeștania în biserica cea nouă ridicată din roșu și pusă sub acoperiș, la urmă a predicat și a stropit cu aghiazmă pe toți cei prezenți, cari cu multă cuviință s'au apropiat în ordine și au sărutat Sfânta Cruce. La slujbă a cântat frumos corul copiilor.

După ce a vizitat cancelaria parohială în casa ospitală a preotului, P. S. Sa și-a conti-

P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan

nuat drumul, și spre seară a ajuns în Baia Mare, unde în președintele bisericii P. C. administrator protopopesc Ștefan Bărbos, înconjurat de clerul din protopopiat, de credincioșii din oraș și de o seamă de intelectuali români greco-catolici în frunte cu preoții lor, a rostit un cuvânt însuflețit de bineventare, arătând ce luptă grea trebuie să poarte pentru menținerea frumoasei biserice, ce smerit își înalță turla estetică spre ceruri, în vecinătatea unei puternice și pompoase catedrale catolice. Biserica noastră de aici este adaptată cu chelueli mari, pe temelii vechi, dăruite de stat. Frumos pictată și provăzută cu toate cele necesare satisfăce trebuințele duhovnicești ale enoriașilor și ale tuturor celor ce o cercetează cu evlavie.

P. S. Sa, înconjurat de marele sobor al tuturor preoților din protopopiat, a servit Vecernia, la care a cântat frumos excelentul cor mixt al catedralei Episcopiei române unite din localitate, iar la urmă Prea Sfinția Sa în o cuvântare avântată a pătruns adânc în sufletele ascultătorilor, mișcându-le și fortificându-le în credința noastră creștinească, ce nu trebuie să fie ca cea a gadarenilor din Evanghelia zilei cari pe deoparte s'au bucurat că Hristos i-a mântuit de îndrăciți, dar s'au supărat, că pentru aceasta mare binefacere a trebuit să piardă o turmă de porci și de aceea l-au rugat să-i părăsească fără zăbavă,

Credința noastră să fie cea a Sfinților Apostoli Petru și Pavel, în ajunul praznicului cărora suntem și cari au murit moarte de martiri pentru credința în Evanghelia Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

După această slujbă impresionantă P. S. Sa a cercetat pe P. S. Sa Episcopul Dr. Alexandru Rusu, al bisericii surorii. De aici s'a retras în casa ospitalieră a Protopopului Ștefan Bărbos, iar a doua zi dimineața și-a continuat călătoria apostolească.

Pe drumul ce străbate peste dealuri împodobite cu păduri, ajungem în comuna Cărbunar, unde ne iese în cale un mare convoi de călăreți.

La poarta triumfală P. S. Sa a fost întâmpinat de pretorul plasei și preotul Augustin Dragomir, iar în fața bisericii de către cler și popor, unde preotul locului Mihail Chihoreanu a rostit un cuvânt de caldă bineventare.

Aici P. S. Sa asistat de soborul preotesc a sfințit frumoasa biserică parohială cu tot fastul ceremonialului religios prevăzut în ritualul nostru. Răspunsurile liturgice le-a dat foarte bine un grup de cântăreți bisericești cu voci frumoase. În decursul Sfintei Liturghii P. S. Sa a hirotonit într-un diacon pe clericul Ioan M. Pinteș. La urmă a predicat poporului, care asculta cu multă evlavie cuvintele blândului și înțeleptului Arhieriu, apoi a stropit cu Aghiazmă pe toți, cari s'au apropiat cu smerenie și au sărutat Sfânta Cruce.

Săvârșită fiind Sfânta Slujbă P. S. Sa a cercetat cancelaria parohială și a luat masa în modesta dar pitoreasca stațiune balneară din hotarul comunei, înconjurat de oaspeții, cari au rămas foarte fericți, că au putut petrece câteva ceasuri senine în jurul bunului lor Arhieriu.

Pe un timp frumos și pe drumul ce șerpuește tot printre dealuri pline cu păduri învrăstate peste piesagii încântătoare, ajungem la comuna Berința, unde P. S. Sa a zăbovit înafară de program. A urcat la frumoasa biserică, urmat de credincioșii, cari îl așteptau cu drag, stăruind să se oprească și la ei. După rugăciunile de seară P. S. Sa le-a vorbit, întărindu-i în credința strămoșească.

De aici am coborât în Copalnic, unde P. S. Sa a fost întâmpinat de preotul bisericii surori Ion Ghindaș, și de preotul nostru Ștefan Miclea, înconjurat de credincioșii ambelor confesiuni, izvorâți dintr-o tulpină. La sfârșitul vecerniei P. S. Sa a predicat, sămânând sămânță bună în inimile ascultătorilor, pe cari la urmă i-a uns cu unt de lemn sfințit.

După o vizită făcută distinsei familii Dr. Ion Urdea din comuna vecină Mănăștur, P. S. Sa s'a reîntors la casa părintelui Miclea, unde a cinat și s'a odihnit peste noapte.

Ziua următoare e sârbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel. P. S. Sa călătorește mai departe. În comuna Vad este întâmpinat de preotul român unit Vasile Buda înconjurat de fiii săi dahovnicești, iar în Lăschia de primarul comunei și de preotul Petru Filip. Încă nu se vede comuna următoare, când pe drumul ce trece printre sămănături mănoase, la o curmătură zărim un convoi mare de călăreți, cari salută voioși și ne conduc în proxima comună Făurești, unde la poarta triumfală rostesc cuvinte de bineventare, notarul comunal și preotul Augustin Șovrea, iar în fața bisericii preotul locului Nicolae Cotoș.

Aici P. S. Sa a sfințit biserica. Au participat foarte mulți credincioși și din comunele învecinate, în frunte cu preoții lor. Răspunsurile liturgice le-a dat alternativ și frumos corul parohiei locale și al parohiei din comuna Fănațe. În decursul sfintei liturghii a fost sfințit diaconul I. Pinteș într-un preot și clericul Ioan Tiboe într-un diacon. La urmă P. S. Sa a predicat, fiind ascultat cu mare luare aminte, apoi a stropit pe credincioși cu aghiazmă.

După masa luată în mijlocul oaspeților, P. S. Sa a plecat la Finteșul Mare. Primirea de aici merită mențiune specială pentru disciplina exemplară de care a dat dovadă poporul acestei parohii fruntașe. În fața porții triumfale așteptau bătrânii satului, în frunte cu corul bărbătesc, compus din 50 de țărani. Acest cor de peste 40 de ani fără întrerupere cântă în biserică la Sfânta Liturghie melo-

(continuare în pag. 7-a)

P. S. S. Episcopul Nicolae Colan în vizitațiune canonică

(urmare din pag. 6-a)

„dile în patru voci, ale marelui compozitor Gheorghe Dima.

Dealungul drumului deo-parte bărbați, de cealaltă femei, apoi tot față în față sute de feciori și fete, copii și copile de școală, toți în haine de sărbătoare.

După cuvântul de bun so- sit, rostit de învățătorul Nis- tor Dragoș, care conduce corul și după intonarea imnului arhieresc, la comanda credin- ciosului Patriciu Dragoș pu- blicul se aliază și lungul convoi urcă spre biserica din deal, unde în ușa țintirimului P. S. Sa a fost întâmpinat de preotul locului, Valeriu Dra- goș. În biserică s'a servit Vec- ernia, la care a cântat frum- os corul, iar cantorul Ghe- rasim Ilea cu vocea sa lină și dulce ne-a dat ocaziunea să ascultăm cu drag stihurile ce ni le-a cântat duios și pe în- țeles, așa cum se cuvine la o slujbă dumnezeiască.

Deși biserica e destul de mare, nu a încăput întreg po- porul ce era de față. De a- ceea la sfârșitul slujbei P. S. Sa și-a ținut predica în curtea bisericii preamărind creștineș- tile virtuți ale neamului și lăudând pe conducători și pe toți cei ce într'un mod atât de demn au participat la această serbare.

După un scurt popas în ca- sa preotului, ne-am continuat drumul spre șes și trecând Someșul cu bordina în județul Sălaj, către seară ne-am op- rit jos în comuna Jac, de sub Meseșul cu ruinele cetă- ții *Porolissum*, a strămoșilor noștri romani.

Acolo ne așteptau cre- dincioșii parohici și preoții tractului Unguraș, în frunte cu protopopul Valeriu Matei, care a întâmpinat pe P. S. Sa cu o frumoasă cuvântare. Am urcat la bisericuța din deal. După ce văzusem bisericile mari și frumoase, zidite mai de curând, ale chiorenilor, de astădată am avut prilejul să vedem o bisericuță de lemn, zidită acum patru sute de ani. E acoperișul rupt și cu turnul găurit de ciocănitore. Aici tânărul preot Gheorghe Goron va avea mult de lucru. Dar cu ambiție sfântă în scurt timp va putea repara toate învelșările trecutului, pen- trucă poporul nostru este în- țelegător și numai conducător bun îi trebuie. Vecernia s'a ținut lângă bisericuța, iar P.

S. Sa atât de convingător a vorbit celor de față, încât a- ceștia trebuie să aibă inimă de piatră, dacă nici acum nu s'or desmeteci, să jertfească tot ce pot și cât mai repede pen- tru repararea bisericii. Ceea- ce, firește, nu credem.

La gustarea oferită de preot în casa parohială P. S. Sa s'a întreținut cu preoții, dându-le sfaturile trebuincioase pentru buna păstorie a turmelor cu- vântătoare, apoi s'a reîntors la reședință.

Precum în anii precedenți, astfel și în aceste trei zile de vizitațiune canonică, încărcă- tă cu un program atât de greu, cuvântările rostite de Prea Sfinția Sa Episcopul *Nicolae Colan* au fost pline de învățături folositoare și de elocința care a captivat pe as- cultători. De aceea suntem convingși, că întreaga obște ro- mânească și creștinească a plecat dela aceste slujbe ar- hieresti cu credința tare, că corabia bisericii ortodoxe ro- mâne din această țară este condusă de cărmaciu price- put. Turma cuvântătoare a acestei biserici și-a găsit Păs- torul providențial în persoana P. S. Sale, care sufletul și-l pune pentru izbăvirea de cel viclean a păstorișilor săi, cari îl urmează cu desăvârșită în- credere și dragoste în calca spre biruința dreptății divine.

În drumul său P. S. Sa a împărțit sute de cărți de ru- găciuni și exemplare din re- vista „Viața Ilustrată”.

Cele trei zile de rugăciune și mângăiere obștească, petre- cute în țara Cloarului și pe alte meleaguri, nu vor fi ui- tate.

Sămânța curată suntem în- credințați că a căzut în pă- mânt bun și va aduce roduri bogale.

Preot Laur Curea

(Tribuna Ardealului).

A apărut

„Viața Ilustrată”
anul IX, nr. 5, Iulie 1942,
cu un foarte bogat și
variat cuprins. Iubitorii
de neam și lege, sunt
chemați a sprijini și răs-
pândi această revistă.

Citiți

RENAȘTEREA

BIBLIOGRAFIE

Diacon Dr. Grigorie T. Marcu: „MYTHOS”. — De- la Epistolele pastorale, și până la Dl. Lucian Blaga. Co- lectia: „Problemele vremii” nr. 7 Sibiu 1942
Pag. 39. Prețul: 50 Lei.

Studiul acesta se datorește apariției lucrării d-lui profe- sor Lucian Blaga, dela Univer- sitatea Cluj-Sibiu: „Religie și Spirit”. În această lucrare au- torul, între alte multe erezii, susține, că Iisus a fost un om înzestrat cu „putere supra- mană” care a realizat mitul meșianic.

Problema aceasta veche la alte popoare, dar nouă la noi, a stârnit o firească reacție și studiul luminat al păr. profe- sor Dr. G. T. Marcu printr'o temeinică expunere a istoriei *mitului*, fixează pe noul mi- tolog L. Blaga în ceata celor- ce „întinzând Creștinismul pe masa de operație, în loc să-l trăiască” ar fi putut să-și iro- scască „talentele lor cu alt fo- los pentru știință, dacă l-ar fi trăit”.

Dintru început, autorul pre- cizează atitudinea SS. Apo- stoli și'n special a Sf. Apostol Pavel, față de *mit*. Acesta scrie lui Tit: „Ceartă-i aspru pe Creștini, ca să fie sănătoși în credință, neluând aminte la basmele (miturile) jido- vesti...” (Tit 1, 14). La fel scrie și lui Timotei ca să se ferească de „basmele cele lu- mești” (I 4, 7) să fie atent ca Efesenii să nu învețet învăță- tura straine „nici să ia aminte la basme” (I Tim. 1, 4) și să știe, că vor veni vremuri când „învățătura cea sănătoasă nu o vor primi, ci... își vor întoar- ce urechile dela adevăr, ple- cându-se spre basme” (II Tim. 4, 5—4). În aceste locuri și la (II Petru 1, 16), se pomeneste cuvântul *mit* sau basmă în Noul Testament.

Apostolul Pavel combate *mitul* amintindu-l, nu și ana- lizându-l, deoarece era cunos- cut lumii și deci nu se simția necesitatea analizei, ci pur și simplu trebuia eliminat ca potrivnic *adevărului*.

La originea lui, cuvântul *mythos* înseamnă plăsmuire, fabulă, poveste, „bănueli vagi ale unor realități cu neputință de controlat”. Cu ajutorul *mitului* s'au creat religiile an- tice ca, la Indieni, Greci, Ro- mani, etc.

Atitudinea Apostolului Pa- vel, ca și a apologetilor creș- tini, este deci de înțeles când esclud *mitul*, față de *adevărul* adus în lume de Iisus. Toate încercările jidovilor și a mito- logilor primelor veacuri creș- tine, sunt spulberate de tăria *adevărului* creștin și Biserica n'a avut de luptat cu *mitul*, până în veacul al XVII, când raționalismul, negând caracte- rul inspirat al Sf. Scripturi, îl reduce pe Iisus la o pură fie- țione, sau dacă îl admit isto- ricește, El apare idealizat de mulțime.

Astfel *mitul* își află apără- torii, căutând să câștige ade- renți, pentruca „victimile” să dispară odată cu „ucigașorii”.

Blaga, spre durerea noastră se clasează în rândul mitologi- lor celor din urmă. Soaria nu poate să fie, decât cea împăr- tășită de toți anecesorii.

Lucrarea păr. Grigorie T. Marcu, prin scrisul său spe- cialist, se evidențiază ca o sănătoasă învățătură a *ade- vărului*.

El trebuie citit de fiecare preot.

Notificarea

În Academia teologică „Andreiană” din Sibiu se primesc absol- venți de liceu cu bacalaureat și absolvenți cu diplomă de seminar eologic.

Cererile de primire pentru anul academic 1942-1943 se vor a- dresa Consiliului Arhiepiscopesc până la 20 August 1942, însoțite de următoarele documente:

1. Extrasul de naștere dela oficiul stării civile;
2. Extras din matricola botezașilor;
3. Diploma de bacalaureat sau de absolvire a seminarului teo- logic;
4. Certificat medical despre starea sănătății dela medicul de de circumscripție;
5. Alte eventuale documente recomandatoare.
6. O dovadă dela autoritatea comunală sau polițienească, că a prestatat muncă de folos obștesc în vara acestui an.

Toți studenții sunt obligați a locui în internatul Academiei.

Inscrierile la Academie se vor face în zilele de 15—17 Septembrie;

Orice alte informații se primesc la Rectoratul Academiei.

Absolvenților Academiei teologice „Andreiane” li se acordă drep- tul de licență, în condițiunile prevăzute de lege.

INFORMAȚIUNI

Pomenirea Regelui Ferdinand. În ziua de 20 Iulie c. la Curtea de Argeș s'a oficiat un parastas de 15 ani dela moartea Regelui Ferdinand și 4 ani dela moartea Reginei Maria.

Au sosit aici, să cinstească memoria marilor dispăruți, M. S. Regele Mihai I, d. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, d. prof. Mihai Antonescu, președinte adinterim al Consiliului, înalți demnitari ai țării, căpeteniile de oștire și cavalerii ordinului „Mihai Viteazul”. Serviciul divin s'a oficiat de P. S. Episcop Emilian Antal și soborul preoților.

S'a rostit cuvântări mărețe și s'a mărturisit pilda de urmat a Regelui Ferdinand întregitorul și a Reginei Maria.

Preoțimea Vicariatului nostru, la fel a cinstit memoria lor prin parastas și cuvânt comemorativ.

★

Redeschiderea cursurilor dela Valenii de Munte. Din voința fără odihnă e marelui român Nicolae Iorga, în anul 1908 se deschid cursurile universității populare din Valenii de Munte. Prin aceste cursuri, mincea ageră alui Nicolae Iorga în mod intuitiv, a pregătit școala neamului în care se făuria unitatea lui. Ceea ce ridică valoarea acestei acțiuni, prin a cărei desfășurare ne-am îmbogățit meren nădejdea ceasului izbăvitor, este împrejurarea, că aceste cursuri se deschid într-un timp când unitatea politică a Românilor, părea o utopie.

Și totuși credința de neînving alui N. Iorga, pe temeiurile istorice și reale, a făcut în sufletele ascultătorilor cursurilor

convingerea dreptății rămănești ce trebuia să vină.

În luna Iulie c. s'au redeschis vechile cursuri, pentru a-și continua misiunea lor istorică. Deși trupește, lipsește animatorul și îndrumătorul lor, totuși sufletul lui Nic. Iorga străbate în conștiința tuturor și cu o părintească mustrare, ne deschide lumini de adevăr în besna răutăților.

★

Moartea abatelui Zavoral. La Praga s'a stins din viață bătrânul abate Dr. Metodi Zavoral, starețul mănăstirii Strahov. Se stinge în frumoasa vârstă patriarhală de aproape 80 ani. Pentru noi Români, abatele Zavoral a fost un bun și sincer prieten, sentiment manifestat încă din timpul războiului mondial, când — pentru a veni în ajutorul răniților români — a învățat limba românească. Țara l-a cinstit și răsplătit.

Pomenirea lui rămâne neuitată!

★

Pomenirea Mitropolitului Petru Movilă. Sinodul mitropolitan al Moldovei, (ținut la Iași în ziua de 30 Iunie c. sub președintele I. P. S. Irineu și în prezența I. P. S. Iefrem al Basarabiei, a comemorat împlinirea alor 300 ani dela sinodul ținut la Iași în anul 1642, pe timpul domniei lui Vasile Lupu Vodă și a Mitropolitului Vaelaam, când s'a admis lucrarea lui Petru Movilă, Mitropolitul Kievului, ca normă de credință.

În legătură cu aceasta s'a hotărât facerea unui pelerinaj la Kiev și transportarea osemintelor marelui mitropolit în țară, pentru ca să se odihnească alături de frații săi de sânge și credință.

POȘTA REDACȚIEI

Mai multora. Din cauza materialului bogat, publicarea articolelor primite s'a amânat pentru numerii următori

IN ATENȚIUNEA CITITORILOR!

La Vicariatul ort. rom. din ALBA-IULIA se află de vânzare, un număr redus, din ultimele publicații apărute în Cluj, prin osârdia **P. S. Episcop NICOLAE COLAN**

Ceice doresc a-le avea, vor trimite costul lor, plus cheltuelie de expediere, la adresa Vicariatului.

Iată lista cărților în depozit:

1. „Noul Testament“ în tălmăcire de **P. S. Episcop Nicolae Colan**, Cluj, 1942. Legat în pânză — Prețul — — — 280 Lei
2. Emil Fiedler, **Omul cel nou**, în românește de **Părintele Nicolae**, Cluj, 1941 — Prețul — — — — — 80 Lei
3. Prot. Dr. L. G. Munteanu: **Viața Mântuitorului nostru Iisus Hristos**, povestită pe înțelesul tuturor, Cluj, 1941. Prețul 100 Lei
4. Prot. Dr. L. G. Munteanu: **Viața Sfântului Apostol Pavel**, Cluj, 1942. — Prețul — — — — — 100 Lei

PARTEA OFICIALĂ

No. 2848-1942.

COMUNICAT

On. preoțime din Vicariatul Alba-Iulia este invitată să ia imediat contact cu oficiul protopopesc al tractului său pentru a lua cunoștință de instrucțiunile date privitor la lucrările de inventariere a buurilor mobile și imobile bisericești.

Lucrarea trebuie terminată pe zina de 1 August a. c. și nu se admite nici o abatere dela dispozițiunile date.

Alba-Iulia, 22 Iunie 1942.

Președinte Vicar:

Al. Baba

Secretar:

Pr. T. Ciurus

3—3

Nr. 294—1942.

CONCURS

Se publică concurs pentru postul de paroh devănit vacant din parohia Cristești, cu termen de 30 zile dela înțelegerea în „Renașterea”. Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat, conform calificației candidatului ales și numit și a anilor lui de serviciu.
  2. Locuință în natură.
  3. Uzufructul alor cca 800 stj. suprafață fânaș și 400 stj. arător.
  4. Contribuție în natură de cca 70 ferdele grâu, ori porumb dela credincioși.
  5. Onorariile stolare obișnuite.
- Concurenții își vor înainta cererile la Veneratul Vicariat din Alba-Iulia, în termenul arătat mai sus, iar pentru a face cunoștință cu credincioșii se pot prezenta în parohie, în timpul reglementar.

Cristești, la 14 Iunie 1942.

Of. protopop. în înțelegere cu Consiliul parohial din Cristești:

Protopop, *Iosif Pop*

1—3

Nr. 854/1942.

CONCURS

Pentru întregirea parohiei Rîșca de sus, protopopiatul Cluj-Huedin, jud. Cluj-Turda, devenită vacantă prin transferarea preotului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Preotul numit va beneficia de următoarele venituri:

1. Salar dela Stat conform pregătirii;
2. Casă parohială cu dependențele necesare;

3. Sesiune parohială: 4.296 Jug. fânaș și 10 Jug. pășunat;
4. Venitele stolare obișnuite;
5. Una vică (50 litri) porumb sau grâu dela fiecare familie;
6. Una zi de lucru dela fiecare familie.

Candidații își vor înainta, în termenul fixat, cererea cu actele regulamentare Veneratului Consiliu Vicarial, apoi cu încuviințarea subsemnatului Oficiu se pot prezenta în parohie, ca să facă cunoștință cu credincioșii.

Întregirea postului se face prin numire făcută de Veneratul Consiliu Vicarial.

Călățele, 15 Iulie 1942.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu Consiliul parohial.

Adm. protopopesc.

Pr. Teodor Tiboca

No. 2896/1942.

CONCURS

Prin aceasta se publică concurs, cu termen de 15 zile dela data publicării în „Renașterea”, pentru întregirea prin numire, făcută de Consiliul Vicarial a următoarelor posturi de preoți, libere pe data de 1 August 1942:

1. Parohia Geoagiul de sus, jud. Alba;
2. Parohia Mogoș-Mămăligani, jud. Alba;
3. Parohia Râncei Sat, jud. Alba;
4. Parohia Ceagz (Pietroasa) jud. Turda;
5. Parohia Valea Vinții, jud. Alba;
6. Parohia Alba-Iulia IV, jud. Alba;
7. Parohia Pogăceaua, jud. Turda;
8. Parohia Ienut, jud. Tr. Mică;
9. Parohia Turda-Ploscoș, jud. Turda;
10. Parohia Mașca, județul Turda;
11. Parohia Stolna, județul Turda;
12. Spitalul Penitenciarul din Turda.

Beneficiile împreunate cu aceste posturi se află la Vicariatul din Alba-Iulia, unde se vor înainta actele de candidare, întocmite fiind în conformitate cu dispozițiunile în vigoare și în termenul concursului prezent.

Salariul dela Stat va curge numai în baza recunoașterii, numirii de către On. Ministerul Cultelor.

Alba-Iulia, 23 Iulie 1942.

Președinte:
Vicar, Al. Baba

Secretar:

Pr. T. Ciurus

Cenzurat. Tip. „ALBA” Alba-Iulia